

provinsje fryslân
provincie fryslân

Watersport in Fryslân

Tips voor het varen op het Friese water

GEEL GEVAAR

Inhoudsopgave

Tige wolkom yn 'e moaiste provinsje!	3
1 Speerpunten en gastvrijheid	4
Het waddengebied: een uniek stukje werelderfgoed	5
Stil en schoon varen op de Friese meren	6
Nieuwe vaarroutes	8
Het Friese Merenproject	10
Afmeren en aanleggen	12
Bedieningstijden bruggen en sluizen in Fryslân	13
2 Afspraken	14
Prinses Margrietkanaal	15
Algemene verkeersregels op het water	16
Snelle motorboten	18
Betekenis verkeerstekens	19
Samen werken aan veiligheid op en rond het water	20
3 Vissen en zwemmen	22
Vissen in Fryslân: 'elts mei graach ris fiskje'	23
Veilig zwemmen in open water	24
Zwemwaterlocaties en kitesurfgebieden	26
4 Diep en schoon water	28
Baggeren in Fryslân	29
Schoon water voor alle watersporters	30
Handige internetadressen en telefoonnummers	31

Tige wolkom yn 'e moaiste provinsje!

Waarom Fryslân vorig jaar verkozen is tot mooiste provincie van Nederland hoef ik u niet te vertellen. Wie ervoor kiest om deze provincie over het water te ontdekken, ziet de rijkdom en verscheidenheid in landschap en natuur. Het is op en top Fan Fryslân. Geregeld mag ik ook een vaartochtje maken over onze Friese meren. Met hernieuwde energie ga ik dan weer aan de slag.

De provincie doet er alles aan om u nog meer te kunnen laten genieten van het waterrijke Fryslân. Via Het Friese Merenproject, het uitbaggeren van vaarwegen en de bouw van aquaducten en hogere bruggen, vergroten en verbeteren we het vaargebied. Sinds vorig jaar staan er bij de grensovergangen met andere provincies grote rode pompeblêden, zodat u precies kunt zien waar Fryslân eindigt en waar u dus moet keren.

Uiteraard zorgen de vele activiteiten op het water ervoor dat wij rekening houden met elkaar en met elkaars veiligheid. In deze brochure is informatie opgenomen die u van pas kan komen. De informatie is dit jaar uitgebreid met gegevens van grotere watergemeenten en de regiopolitie. U vindt hier openingstijden van bruggen en sluizen, belangrijke telefoonnummers en websites. Deze informatie is ook op internet te vinden.

Uit onderzoek dat we vorig jaar hebben gehouden blijkt dat u het zeer waardeert dat we deze brochure verstrekken. U stelt het ook op prijs dat dit boekje gratis is. Dat houden we daarom zo.

Ik wens u veel plezier op het Friese water.
Oant sjen!

J.A. Jorritsma,
Commissaris van de Koningin
in de provincie Fryslân

www.fryslan.nl/watersport

Speerpunten en gastvrijheid

Het waddengebied: een uniek stukje werelderfgoed

Als u het Nederlandse of Duitse waddengebied bezoekt, maakt u kennis met een uniek natuurgebied. Als recreant kunt u in dit gebied genieten van de rust, de ruimte en de prachtige natuur. Daarnaast is dit grootste natuurgebied van Europa van levensbelang voor allerlei soorten vogels, vissen en zoogdieren. Door haar unieke karakter is de Waddenzee in juni 2009 opgenomen als werelderfgoed. Om ervoor te zorgen dat het wad zijn bijzondere karakter behoudt, is een erencode opgesteld.

Deze erencode geldt voor iedereen die gebruik maakt van het wad, zoals opvarenden van schepen, kanovaarders, wadlopers en vogelzoekers. In deze erencode staan gedragsregels waar men zich aan dient te houden, zoals gepaste afstand houden tot zeehonden en geen afval achterlaten. Ook staan er gebieden beschreven die niet toegankelijk zijn.

De erencode en de bijbehorende campagne kunt u online vinden. Deze campagne wijst vaarrecreanten op hun eigen verantwoordelijkheid en om respectvol om te gaan met de natuur.

www.ikpasophetwad.nl

www.waddenzee.nl

www.worldheritage-waddensea.org

Stil en schoon varen op de Friese meren

Elektrisch varen is stil en schoon. Wie met een elektrische boot vaart, ervaart eens te meer de rust, ruimte en vrijheid die de Friese meren bieden. Elektrisch varen past ook goed binnen de ambitie van de provincie Fryslân.

De komende jaren gaan we verder investeren in duurzaamheid en schone meren. Zo komen er bijvoorbeeld speciale vaarroutes. Die zijn alleen toegankelijk voor elektrische boten. Het prachtige Friese landschap beleef je nog beter als je fluisterstil elektrisch vaart!

Netwerk van oplaadpunten

De eerste oplaadpunten zijn er al, zowel voor kleinere als grotere boten (krachtstroom). Oplaadpunten met krachtstroom staan bijvoorbeeld in Harlingen en Sneek. De komende jaren wordt er een netwerk van minimaal 200 oplaadpunten aangelegd in Fryslân. En we willen groene stroom leveren. 's Nachts laden, overdag varen. Het kan nu al!

Elektrische boten uit Fryslân

In 2015 streven we naar 3000 elektrische boten op het water in Fryslân. De Friese jachtbouwsector speelt ook in op elektrisch varen. Meerdere bedrijven leveren nu al boten met een elektrische of hybride aandrijving. Ook werken we aan de certificering van deze bedrijven en een verdere kwaliteits-verbetering van elektrische aandrijfsystemen.

Subsidie elektrische motor

Naast bovenstaande activiteiten ondersteunt de provincie Fryslân het elektrisch varen met een subsidieregeling. Er is subsidie beschikbaar voor het installeren van een hybride of elektrische aandrijving in een nieuwe boot.

Zou het niet mooi zijn als u in Fryslân stil kunt varen? 's Avonds de boot opladen en de volgende ochtend weer vertrekken. Het kan! Op meerdere plekken staan oplaadpunten. In Sneek staan bijvoorbeeld de eerste elektrische oplaadpunten met krachtstroom.

Ook het vervangen van een verbrandingsmotor door een elektrische of hybride aandrijving komt in aanmerking. Particulieren en bedrijven kunnen nog subsidie aanvragen tot en met 13 augustus 2011. De ligplaats van de boot moet wel in Fryslân zijn.

www.fryslan.nl/schoonvaren

www.seff.nu

www.elektrischvaren.info

Nieuwe vaarroutes

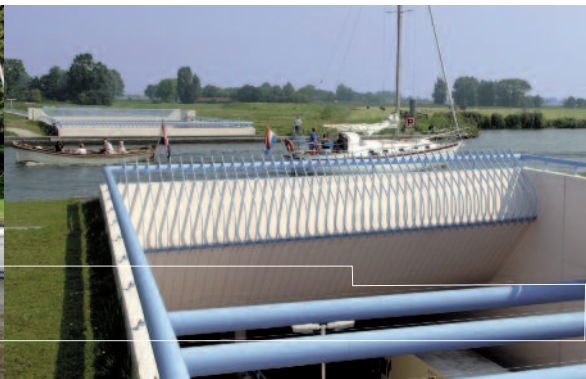
In Fryslân is water een belangrijke motor voor economische ontwikkelingen. Daarom werkt Het Friese Merenproject aan grotere en mooiere vaargebieden. Door aanleg van aquaducten en hogere bruggen zijn de belangrijkste vaargebieden nu onderling verbonden, zonder hinderlijke obstakels en brugsluitingen. Er zijn al veel aaneengesloten vaarroutes gerealiseerd, zoals de historische Middelseerûte en de afwisselende Lits-Lauwersmeerroute, terwijl enkele – waaronder de Noordelijke Elfstedenvaarroute – nog in ontwikkeling zijn.

Aquaductenroute: vrij baan voor weg en water

In het zuidwestelijk merengebied van Fryslân zorgen maar liefst vijf nieuwe aquaducten voor open vaarverbindingen tussen de watersportgebieden. Dat betekent een einde aan lastige, drukke bruggen en ongestoord doorgaan door dit mooie deel van de provincie.

Standemastroute: de schoonheid van midden-Fryslân

Een beroemde route loopt van Dokkum over de Dokkumer Ie richting Lemmer. Een deel van dit heroïsche traject van de Elfstedentocht is verbreed en verdiept en nu ook voor schepen met een staande mast bevaarbaar. Het Friese Merenproject zorgde onder meer voor een nieuwe vaarroute om Wergea en het aquaduct ten zuiden van Leeuwarden. Tussen Leeuwarden en Grou zijn drie beweegbare bruggen gekomen.

Varen door bos, weide en heide

Het andere Fryslân, met bossen, veenkoloniën en heidevelden. Dat is het zuidoostelijke deel van de provincie.

Vanaf de Tsjûkemar en vanuit Wolvega en Heerenveen voert de Turfroute naar West-Drenthe en de kop van Overijssel. De Linthorst Homansluis wordt in het hoogseizoen ook tussen de middag bediend. De route biedt ruimschoots gelegenheid om af te meren voor een wandeling, fietstocht of een overnachting. Bij Nijetrijne is een nieuwe passantenhaven gekomen.

Varen wordt een familie-uitje

De Woudaaproute is een spannende ontdekkingsreis voor het hele gezin, toegankelijk voor motor- en zeilboten. In het hart van de Woudaaproute ligt het dorp Terherne. Hier komt de wereld van de tweeling Hielke en Sietse Klinkhamer en hun beroemde boot, de Kameleon, tot leven in het Kameleondorp. Stap aan wal in Langweer, Woudsend, Heeg, IJlst en Sneek, waar Het Friese Merenproject heeft gezorgd voor comfortabele afmeermogelijkheden.

Onderweg aanleggen doet u bij een van de vele Marrekrite-aanlegplaatsen. Kijk voor meer informatie op internet. Alle vaarroutes zijn te downloaden vanaf de website van Het Friese Merenproject.

www.marrekrite.nl

www.friesemeren.nl

Het Friese Merenproject

Zowel het toerisme als de unieke natuur van de Friese meren behouden en verder ontwikkelen: daar staat Het Friese Merenproject voor. Daarom gaan verbeteringen in watersport en natuur hand in hand. De afgelopen jaren is er al veel verbeterd; we hebben aquaducten gebouwd, bruggen verhoogd en de Friese meren op diepte gebracht. Nu staan kwaliteit en duurzaamheid van de Friese watersport centraal. Het stimuleren van het elektrisch varen, uitbreiding van de sluis Stavoren en het verbeteren van voorzieningen aan de wal dragen daaraan bij.

Duurzaam economisch

Duurzaamheid zoeken we ook in economische kansen; we willen het watersporttoerisme in Fryslân een flinke boost geven. Om de watersporter een goed verblijf te bieden, dienen de zogenaamde watersportkernen en toegangspoorten zo aantrekkelijk mogelijk te worden ingericht. Een aantal gemeenten is samen met de provincie en Het Friese Merenproject bezig met 'masterplannen' voor hun watersportkernen, bedoeld om onder andere stadskernen te verfraaien en te zorgen voor goede aansluiting op de vaarroutes. De provincie Fryslân werkt in Het Friese Merenproject samen met de gemeenten, Wetterskip Fryslân, recreatieschap De Marrekrite en natuurorganisaties.

www.friesemeren.nl

Het
Friese
Merenproject

Afmeren en aanleggen

Waar u wel of niet mag aanleggen, heeft onder andere te maken met het beschermen van kwetsbare oevers. Gelukkig zijn er juist in Fryslân heel veel mooie en gastvrije plekken waar u goed en veilig uw boot kunt aanleggen. Wij vragen u wel rekening te houden met een aantal zaken.

- Aanleggen is toegestaan op de daartoe aangewezen ligplaatsen. Zie daarvoor de ligplaatsenverordening van de desbetreffende gemeente.
- Laat uw boot niet onbeheerd achter in het buitengebied (als zomer- en/of winterberging). Dat mag alleen in een jachthaven, of langs een speciaal aangewezen ligoever.
- Een ontheffing voor het onbeheerd achterlaten van uw boot voor de zomer- en/of winterberging, kunt u aanvragen bij de desbetreffende gemeente.
- Buiten jachthavens is aanleggen langer dan drie dagen op één en dezelfde plaats niet toegestaan (ook niet op de aanlegplaatsen van De Marrekrite).
- Houd rekening met uw burens en veroorzaak geen (geluids)overlast.
- Gooi nooit afval, de inhoud van een chemisch toilet of verf- en lakresten overboord.
- Laat geen troep achter op de oevers.

Bedieningstijden bruggen en sluizen in Fryslân

Een aantal bruggen in Fryslân wordt op afstand bediend. Zorg dan dat u uw schip binnen het camerabereik van de bedienpost afmeert. Zo kan de brugwachter zien of er aanbod is om te laten passeren.

In bepaalde gevallen bent u al eerder waargenomen en geeft de brugwachter het sein rood-groen, ten teken dat de brug gereed wordt gemaakt om open te gaan. Soms moet er eerst op een lijnbus worden gewacht. Is er bij een wachtplaats het bord B.5 van het Binnenvaart Politiereglement geplaatst, dan bent u verplicht voor dit bord te wachten. Ook als u niet wilt doorvaren, dient u aan de kant te blijven zodat de doorvaart vrij blijft.

Nog enkele aanwijzingen

- Vaar zo ver mogelijk op naar de brug of sluis.
- Bij druk wegverkeer wordt het waterverkeer verzameld en moet u even wachten.
- Sluit achteraan bij wachtende boten voor bruggen en sluizen en wacht uw beurt af.
- Wanneer de lichten groen en rood geven, kan worden opgevaaren naar de brug, omdat deze spoedig zal worden bediend.
- Vaar bij een geopende brug vlot door.
- Strijk bij drukke bruggen zo mogelijk de zeilen en mast.
- Volg verkeersaanwijzingen van het bedienend personeel op.

Voor een volledig overzicht van de bedieningstijden, kijk op internet.

www.fryslan.nl/bedieningstijden

Van 1 april tot 1 november dagelijks:

9.00 - 12.00 uur 13.00 - 16.15 uur 17.15 - 19.00 uur*

** juni, juli, augustus tot 20.00 uur*

Van 1 november tot 1 april van maandag t/m zaterdag:

op afroep tussen 9.00 en 17.00 uur. **Afroepnummer: 058-292 5888.**

2

Afspraken

Prinses Margrietkanaal

Voor het druk bevaren Prinses Margrietkanaal zijn enkele aanvullende vaarregels opgesteld.

Wat mag wel en wat mag niet?

- Op het Prinses Margrietkanaal moet uw boot voorzien zijn van een motor.
- De (buitenboord)motor moet altijd stand-by zijn. De elektromotor is niet toereikend voor snel manoeuvreren.
- Uw boot moet minimaal 6 km/u kunnen varen met een motor.
- Stuurboordwal houden is verplicht: met de voorzijde van de boot in de juiste vaarrichting. Dit betekent ook dat je langs de kant dient te varen.
- De boot mag niet stilliggen.
- Maak op het Kûferdermeer en de Grutte Brekken gebruik van de recreatiegeul(en).
- Ga niet laveren en blijf niet kruisen voor een brug. U mag de vaargeul wel oversteken via de kortste en veiligste route (in een rechte lijn).
- Behalve op aangewezen ligplaatsen is het langs de hele vaarweg niet toegestaan aan te leggen (ankeren en meren), tenzij u ontheffing van de vaarwegbeheerder heeft.
- Alle andere verkeersregels (Binnenvaartpolitiereglement en de Vaarwegenverordening Friesland) zijn van kracht.

Voor uw eigen veiligheid

- Een vrachtschip heeft een veel langere stopweg dan een pleziervaartuig.
- Een leeg vrachtschip heeft een grote dode hoek. Als u de schipper in de stuurhut niet meer kunt zien, kan hij u ook niet zien.
- Grote schepen hebben meer ruimte nodig. Houd dus het midden van de vaarweg vrij.

Algemene verkeersregels op het water

Elk jaar komen veel toeristen naar Fryslân om te genieten van ons prachtige watersportgebied. Tijdens de seizoensdrukke op het water, is het noodzakelijk dat iedereen rekening met elkaar houdt. Net zoals in het verkeer op de weg, gelden er ook verkeersregels op het water.

- Verander niet plotseling van koers.
- Zorg dat u rondom goed zicht heeft en kijk regelmatig achterom.
- Voer tijdig de juiste navigatieverlichting.
- Anker niet bij bruggen, sluisen, werkschepen met uitstaande ankers en in het midden van een vaarwater.
- Voorkom laveren op drukke vaarroutes en houd het midden vrij voor grote schepen.
- Blijf uit de buurt van visnetten. Deze worden meestal gemarkeerd door zwarte of gele vlaggetjes, of door een bord met een groen/ witte ruit, waarbij de groene kant de veilige passeerzijde aanduidt.
- Bewaar de rust in de natuur- en woongebieden.
- Beperk het overmatig geluid van radio en overige muziekinstallaties. Bezorg uw omgeving geen overlast.
- Zwemmen in de vaargeul, bij bruggen, sluisen en wachtplaatsen is niet toegestaan.
- Voor het besturen van snelle motorboten is een vaarbewijs verplicht. Dit zijn alle boten die sneller kunnen varen dan 20 km/h en boten langer dan 15 meter.
- Vaar alcoholvrij. De wettelijke grens op het water ligt op 0,5 promille. Er wordt gecontroleerd, de boetes zijn hoog!

Wie heeft voorrang?

- Kleine schepen (korter dan 20 meter) moeten voorrang verlenen aan grote schepen, passagiersschepen, veerponten en sleepboten.
- Een klein schip mag bij het vertrekken medewerking verlangen van een ander klein schip.
- Schepen die van buiten een betonde geul of van een nevenvaarwater de hoofdgeul binnenvaren, moeten voorrang verlenen aan een schip dat in dat hoofdvaarwater de stuurboordzijde volgt.

Snelheid

Buiten de snelvaargebieden is te snel varen hinderlijk voor de medewater-sporters. Voor de meeste wateren in Fryslân geldt een maximum snelheid van 6 of 9 km/u. In havens en in de bebouwde kom geldt een maximum snelheid van 6 km/u. Alleen op het Van Harinxmakanaal en het Prinses Margrietkanaal geldt een maximum vaarsnelheid van 12,5 km/u.

Leeftijdsvereisten voor het besturen van een boot

- De minimum leeftijd voor het besturen van een boot:
 - snelle motorboot: 18 jaar;
 - motorboot, groot schip en zeilboot langer dan 7 meter: 16 jaar;
 - open motorboot, die niet sneller kan dan 13 km/u en korter is dan 7 meter: 12 jaar;
 - zeilbootjes korter dan 7 meter en kleine roeiboortjes: geen minimum leeftijd.

Voor uitgebreide informatie over de vaarregels verwijzen wij u naar het Binnenvaartpolitiereglement en naar de Vaarwegenverordening Friesland.

wetten.overheid.nl

www.fryslan.nl/vaarwegenverordening

Snelle motorboten

Wilt u snelvaren (sneller dan 20 km/u) of waterskiën? Dat kan uitsluitend op de daarvoor aangegeven gebieden, die ter plaatse met gele tonnen zijn afgebakend. Raadpleeg hiervoor de waterkaarten. Van 30 april t/m 30 september mag alleen overdag in de snelvaargebieden snel worden gevaren. Hier mogen andere schepen overdag niet stil liggen.

Afspraken

- Een snelle motorboot is elk klein (lengte minder dan 20 m) schip dat sneller kan varen dan 20 km/u (hieronder valt ook de waterscooter en jetski).
- Een bestuurder moet een registratiebewijs kunnen laten zien. Deze is in Nederland te regelen via de RDW of op de grotere postkantoren. Een registratiebewijs van een erkende instelling in Duitsland, België of het Verenigd Koninkrijk is ook geldig. Op de boot moet goed zichtbaar een registratieteken zijn aangebracht.
- Een bestuurder van een snelle motorboot moet ten minste 18 jaar oud zijn.
- Snelvaren is alleen toegestaan voor boten met een waterverplaatsing van ten hoogste 1,5 m³ binnen aangewezen snelvaargebieden op de Snitser Mar, de Hegemer Mar, de Fluezen, de Sleattemer Mar en de Tsjûkemar. Hier is het verboden te ankeren en te zwemmen.
- Op het IJsselmeer en de Waddenzee is snelvaren overdag gedurende het hele jaar toegestaan, vanaf 250 meter uit de kust.
- Met waterscooters en jetski's mag alleen overdag snelgevaaren worden van 30 april tot en met 30 september in het snelvaargebied op de Hegemer Mar.
- Op snelle boten met open besturing moet een 'dodemansknop' aanwezig zijn, waarvan het bedieningskoord tijdens de vaart door de bestuurder ook daadwerkelijk wordt gedragen.
- Voor iedere opvarende moet binnen handbereik een reddingsvest aan boord zijn.
- Aan boord dient een deugdelijke brandblusser aanwezig te zijn.
- De snelle motorboot dient voorzien te zijn van een goed functionerende, doeltreffende en geluiddempende uitlaat.

Betekenis verkeerstekens

De diverse eerdergenoemde regels moeten het waterverkeer in goede banen leiden. Bij enkele bruggen en langs de vaarweg staan ook digitale matrixborden met daarop belangrijke informatie en regels, soms vergezeld van borden met verkeerstekens. Hieronder staan de belangrijkste op een rijtje.

VERPLICHTING DE VAARSNELHEID TE BEPERKEN, ZOALS AANGEGEVEN IN KM/U

VERBODEN HINDERLIJKE WATERBEWEGING TE VEROOZAKEN

VERPLICHTING DE STUURBOORDZIJDE VAN HET VAARWATER TE HOUDEN

VERBODEN TE ANKEREN EN AF TE MEREN

VERBODEN VOOR ZEILSCHEPEN

MARIFOONKANAAL VOOR NAUTISCHE INFORMATIE, BIJVOORBEELD KANAAL 18

VERPLICHTING VÓÓR HET BORD STIL TE HOUDEN ONDER BEPAALDE OMSTANDIGHEDEN

VERPLICHTING BIJZONDER OP TE LETTEN

BEPERKTE DOORVAARTHOOGTE IN METERS

IN-, UIT- OF DOORVAREN VERBODEN

ONTMOETEN EN VOORBIJLOPEN VERBODEN

WACHTPLAATS KLEINE SCHEPEN

Samen werken aan veiligheid op en rond het water

Het is in de zomer druk in het Friese watersportgebied. Daarom dient iedereen rekening met elkaar en de omgeving te houden. De samenwerkende diensten van de provincie Fryslân, Wetterskip Fryslân, politie Fryslân, KLPD en de gemeentes bewaken in het kader van het Zomerwatertoezicht de veiligheid op en rond het water en de naleving van de regels.

Geluidsoverlast? Meld het!

Aan de ene kant zijn er de toeristen die zich keurig gedragen en aan de andere kant de toeristen die, in het bijzonder tijdens de grote evenementen, het water op gaan om te feesten. De laatstgenoemden zijn vaak veroorzakers van openbare ordeproblemen. Wanneer u hiervan last heeft of dit signaleert geef uw melding dan door aan de havenmeester of de politie via **0900-8844**. Bij aanhoudende (geluids)overlast en na een waarschuwing worden de veroorzakers de haven uitgestuurd en eventueel wordt geluidsapparatuur in beslag genomen. Bij politie, bootverhuurders en havenmeesters is bekend welke boten en personen zijn weggestuurd zodat het probleem niet in de volgende haven opnieuw ontstaat.

Voorkom diefstal van uw boot of buitenboordmotor

Als booteigenaar kunt u zelf veel doen om de diefstal van uw buitenboordmotor of boot te voorkomen. De politie adviseert om uw buitenboordmotor met een buitenboordmotorslot te beveiligen. Daarnaast kunt u ook elektronische signalering aanleggen. Het merken en registreren maakt de opsporing van gestolen goederen eenvoudiger. Doe bij diefstal **altijd** aangifte met een overzicht van zoveel mogelijk kenmerken. De politie vraagt u tenslotte om bij verdachte situaties direct **1-1-2** te bellen. Met een beschrijving van het misdrijf, de dader en de vluchtrichting kan de politie razendsnel in actie komen om de dader(s) te pakken!

Burgernet op het Water

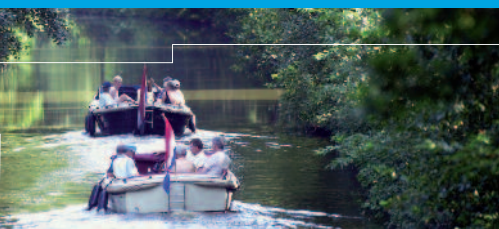
Aan Burgernet op het Water doen mensen mee die op of rondom het water werken. U kunt hierbij denken aan toezichthouders, havenmeesters, opsporingsambtenaren en brugwachters. De centralist van de meldkamer van de politie start, na een melding van bijvoorbeeld een vermist kind of een diefstal van een vaartuig, een Burgernetactie op. De deelnemers krijgen een bericht via de (mobiele) telefoon met het verzoek uit te kijken naar een duidelijk omschreven persoon of vaartuig. In de praktijk blijkt dat de pakkans van verdachten en het terugvinden van vermiste personen aanzienlijk toeneemt.

Schipper niet met drank

Het is vakantie. Daar mag best op gedronken worden, maar als je nog gaat varen drink je gewoon niet. Je kruipt toch ook niet achter het stuur van je auto, met een slokje op? Het toegestane alcoholpromillage voor schippers is net zoals voor bestuurders op de weg 0,5 promille. De maatregel geldt voor beroepsschippers én recreatievaarders, zoals zeilers en bestuurders van snelle motorboten. De politie houdt in het zomerseizoen regelmatig alcoholcontroles op de Friese wateren.

www.politie.nl/klpd

www.burgernet.nl

3

Vissen en zwemmen

Sportvissen op het Prinses Margrietkanaal

De regels op het Prinses Margrietkanaal gelden ook voor sportvisser(s). Bijvoorbeeld afgeleid door het binnenhalen van de vangst, kan de boot afdrijven naar het midden van het kanaal of stil komen te liggen. Beide mag niet en kan gevaarlijke situaties opleveren. Ook achteruitvaren kan verwarrend zijn voor andere vaarweggebruikers. Zeker in relatie tot de beroepsvaart. Advies: blijf opletten op het overige vaarverkeer. Als het te druk wordt op het kanaal, is het verstandiger op een ander water rustig de hengel uit te gooien.

Vissen in Fryslân: “Elts mei graach ris fiskje”

Fryslân is bij uitstek een provincie waar u kunt sportvissen. Of u nu een doelgericht specialist, een actief wedstrijdvisser of een zeevisser bent, óf dat u vist uit pure liefhebberij; met ruim 17.000 hectare viswater biedt Fryslân volop ruimte voor elke vorm van hengelsport.

Het spreekt voor zich dat ook het sportvissen aan regels is gebonden. Een vergunning is in alle omstandigheden verplicht. Indien u reeds in het bezit bent van de VISpas, of voor de jongeren de JeugdVISpas, voldoet u in de meeste wateren aan de voorwaarden. Mocht u alleen in een korte periode willen sportvissen, omdat u bijvoorbeeld geniet van de welverdiende vakantie in Fryslân, dan kunt u een weekvergunning aanschaffen. Deze weekvergunningen kunt u kopen bij de VVV's en de hengelsportwinkels in Fryslân. De kosten zijn ca. 10 euro. Meer dan 27.000 Friese sportvissers zijn aangesloten bij Sportvisserij Fryslân. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het kantoor in Grou: 0566 - 62 44 55.

www.visseninfriesland.nl

Veilig zwemmen in open water

In Fryslân wordt in de zomer volop gezwommen. Iedereen wil graag veilig zwemmen in schoon water. Sommige plaatsen zijn daarvoor meer geschikt dan andere. De provincie zorgt ervoor dat u weet waar u veilig kunt zwemmen. Op pagina 24 vindt u een overzicht van de zwemplaatsen in Fryslân en de aanwezige voorzieningen.

Kwaliteit zwemwater

De provincie controleert de waterkwaliteit, hygiëne en de veiligheid van zwemplaatsen. Hiervoor wordt het water van mei tot en met september tweewekelijks onderzocht. Bij deze controles kijkt de provincie of er bacteriën, die ziektes kunnen veroorzaken, in het water aanwezig zijn. Ook wordt er gelet op de helderheid, de zuurgraad en de temperatuur van het water. Gelukkig is het Friese zwemwater meestal goed. Is het op een bepaalde plaats niet meer verantwoord om te zwemmen, dan ziet u dat op de waarschuwingsborden ter plaatse of op de zwemwaterkaart online.

Veiligheid en zwemmen

Vanaf de kant is niet te zien of zwemwater veilig is. Er kunnen glasscherven, puin en andere zaken op de bodem liggen. Ook stromingen en voorbijvarende schepen zorgen voor gevaar. Zwem daarom nooit alleen, blijf binnen de drijflijnen en let op de waarschuwingsborden. Al voldoet het water aan de bacteriologische eisen, het kan toch troebel zijn. U kunt dan moeilijk zien hoe diep het is. Duiken in troebel water is daarom levensgevaarlijk. Zeewater is in het algemeen vrij schoon. De risico's van zwemmen in zeewater worden veroorzaakt door stromingen, aflandige wind en de invloed van eb en vloed. Dit geldt vooral in de buurt van strekdammen, havens en pieren. Het is dan ook af te raden om op die plaatsen te gaan zwemmen.

Toegang

Veel zwemplaatsen in Fryslân zijn vrij toegankelijk. Soms moet u echter betalen voor de voorzieningen (parkeren, douchen en/of toegang tot een natuurgebied). In enkele gevallen hoort een zwemplaats bij een kampeerterrein of recreatiepark en is daardoor alleen toegankelijk voor de gasten. Soms is zwemmen verboden omdat het water verpacht is als viswater of tot een beschermd visgebied behoort. Let daarom altijd op de toegangsvoorschriften.

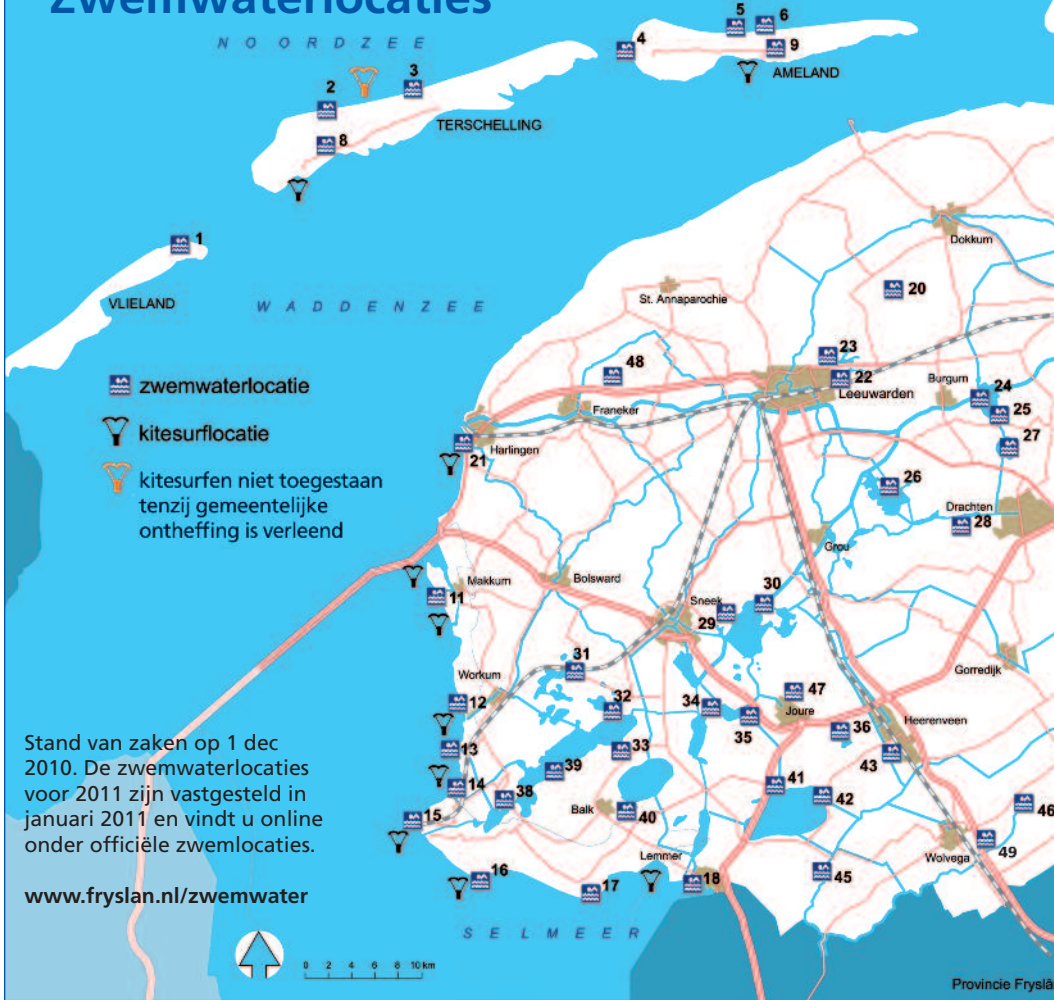
Botulisme

Bij een hoge watertemperatuur kan het gebeuren dat watervogels en vissen sterven door de botulismebacterie. In de meeste gevallen is deze bacterie niet schadelijk voor mensen. Blijf echter voorzichtig als u gaat zwemmen of surfen in water waarin dode dieren drijven. Om verspreiding te voorkomen moeten dode dieren zo snel mogelijk worden opgeruimd. Doe dit niet zelf! Ziet u dode watervogels of vissen, bel dan het milieualarmnummer: **(058) 212 24 22**.

Aanvullende tips voor zwemmers

- Ga niet zwemmen als u twijfelt aan de waterkwaliteit.
- Ga niet zwemmen als u zich niet goed voelt of minder weerstand tegen ziektes hebt.
- Probeer zo weinig mogelijk water binnen te krijgen.
- Ga niet zwemmen in drijfslagen van algen (groene laag op het water).
- Gooi bij het recreëren geen etensresten of verpakkingen in het water. Hierdoor kunnen zich bacteriën vormen.
- Houdt u aan de regels en let op waarschuwingsborden.

Zwemwaterlocaties

Kitesurfgebieden

Westerzeedijk (Harlingen)1 april tot 1 september
 Hoek van Bant (Dongeradeel)1 juni tot 1 oktober
 Kornwerderzand1 mei tot 1 oktober
 It Soal (Workum)1 september tot 1 juni
 Holle Poarte (Makkum)1 oktober tot 1 mei
 Strand Lemmer1 oktober tot 1 mei

Hindeloopen tot aan badpaviljoen gehele jaar
 Mirnser Klif gehele jaar
 Stavoren bij de Potvis gehele jaar
 Westzijde veerdam Nes (Ameland) gehele jaar
 Groene Strand (Wadzijde West-Terschelling) .. gehele jaar

n, Beleids- en Geo-Informatie

- drijflijn
- geleidelijk aflopende onderwaterbodem
- zandstrand
- parkeergelegenheid
- toiletten
- douches
- restaurant, paviljoen, snackbar.

Noordzee

								
1.	Badstrand Badhuis	Oost-Vlieland		♦	♦	♦	♦	♦
2.	Badstrand West aan Zee	Terschelling		♦	♦	♦	♦	♦
3.	Badstrand Hoorn	Terschelling		♦	♦	♦	♦	♦
4.	Badstrand Hollum	Ameland		♦	♦	♦	♦	♦
5.	Badstrand Nes	Ameland		♦	♦	♦	♦	♦
6.	Badstrand Buren	Ameland		♦	♦	♦	♦	♦
7.	Badstrand Prins Bernhardweg	Schiermonnikoog		♦	♦	♦	♦	♦

Eilanden overig

8.	Duinmeertje Hee	Hee		♦	♦	♦	♦	
9.	De Vleyen	Nes		♦	♦	♦	♦	♦
10.	Berkenplas	Schiermonnikoog		♦		♦	♦	♦

IJsselmeer

11.	De Holle Poarte	Makkum			♦	♦	♦	♦
12.	It Soal	Workum		♦	♦	♦	♦	♦
13.	Badpaviljoen	Hindeloopen		♦	♦	♦	♦	♦
14.	Molkwerum	Molkwerum		♦	♦	♦	♦	♦
15.	It Süderstrand	Stavoren		♦	♦	♦	♦	♦
16.	Mirns Klif	Mirns		♦	♦	♦	♦	♦
17.	De Hege Gerzen	Oudemirdum		♦	♦	♦	♦	♦
18.	Lemsterstrand	Lemmer		♦	♦	♦	♦	♦

Fryslân, vaste land

19.	Oostmahorn	Oostmahorn			♦	♦	♦	♦
20.	Eeltsjemar	Rinsumageest		♦	♦	♦	♦	♦
21.	Harlingerstrand	Harlingen			♦	♦	♦	♦
22.	Kleine Wielen	Leeuwarden		♦	♦	♦	♦	♦
23.	Grote Wielen	Leeuwarden				♦	♦	♦
24.	Dagrecreatieterrein Burgumer Mar	Burgum		♦	♦	♦	♦	♦
25.	Eastermar	Eastermar			♦	♦		
26.	It Wiid	Earnewâld		♦	♦	♦		
27.	De Leien	Rottevalle		♦	♦	♦	♦	♦
28.	Smalle Eesterzanding	Smalle Ee		♦	♦	♦	♦	
29.	Pottenstrand	Sneek		♦	♦	♦	♦	♦
30.	Terherne	Terherne		♦	♦	♦	♦	♦
31.	Aldegeaster Brekken	Oudega		♦	♦	♦	♦	♦
32.	Heeg	Heeg		♦	♦	♦	♦	♦
33.	Yndijk	Yndijk		♦	♦	♦	♦	♦
34.	Langwarder Wielen	Langweer		♦	♦	♦	♦	♦
35.	Woudfennen	Boarnsterzwaag		♦	♦	♦	♦	♦
36.	Nannewiid	Oudehaske		♦	♦	♦	♦	♦
38.	De Kuilart	Galamadammen (Koudum)		♦	♦	♦	♦	♦
39.	Elahuizen De Lange Hoek	Elahuizen			♦	♦	♦	
40.	Zwem- en surfcentrum Balk	Balk		♦	♦	♦	♦	♦
41.	De Ulesprong	Sint Nicolaasga		♦	♦	♦	♦	♦
42.	Rohel	Rohel		♦	♦	♦	♦	♦
43.	De Heide	Heerenveen		♦	♦	♦	♦	♦
44.	Aekingermeer	Appelscha		♦	♦	♦		
45.	De Driesprong	Langelille			♦	♦	♦	♦
46.	Spokeplas	Noordwolde		♦	♦	♦	♦	♦
47.	Skipsleat	Joure		♦	♦	♦	♦	
48.	De Swanneblom	Slappeterp		♦	♦	♦	♦	
49.	De Vlinderslag	Wolvega			♦	♦		♦

4

Diep en Schoon water

Baggeren in Fryslân

Ook in 2011 werken we er in Fryslân hard aan om onze vaarwegen op diepte te krijgen. Het doel is om de bereikbaarheid en veiligheid op het water te verbeteren.

Wat is bagger?

Bagger is de neerslag van stof, zand, bladeren en groen, die terechtkomt op de waterbodem. Het ziet er vies uit, maar het is vaak heel goed te gebruiken om kades en oevers te verhogen, eilandjes te maken en het land te bemesten. Het neerslaan van bagger is een natuurlijk proces. Door gemiddeld eens in de tien jaar te baggeren, kunnen we de sliblaag goed in bedwang houden. Als we dit niet doen, zijn de Friese vaarwegen in 2020 compleet dichtgeslibd. Baggeren is dus van groot belang om onze vaarwegen goed begaanbaar te houden.

Op diepte brengen van vaarwegen

Verschillende partijen zijn verantwoordelijk voor het op diepte brengen van het recreatieve vaarnetwerk in Fryslân. De provincie Fryslân, de Friese gemeenten, eigenaren/beheerders van jachthavens en recreatieschap De Marrekrite moeten de vaargeulen op diepte brengen en zorgen dat de aanlegvoorzieningen en jachthavens goed bereikbaar zijn. Bovendien maken zij een deel van de meren zo beter en veiliger bevaarbaar.

Baggerwerkzaamheden worden voornamelijk buiten het watersportseizoen uitgevoerd. Mochten baggerwerkzaamheden onverhoopt wel hinder voor de scheepvaart opleveren, dan staat dit op internet.

www.fryslan.nl/scheepvaartberichten

Schoon water voor alle watersporters

Varen of zeilen over de Friese wateren, genieten van de omgeving en een verfrissende duik nemen op een warme zomerse dag... Om dit ook in de toekomst zorgeloos te kunnen blijven doen, moeten we er samen voor zorgen dat ons oppervlaktewater schoon blijft.

Lozingsverbod voor toiletwater van pleziervaart

Als watersporter kunt u zelf bijdragen aan een betere waterkwaliteit, eenvoudig door uw toiletwater niet meer te lozen maar op te vangen. Per 1 januari 2009 geldt er een lozingsverbod voor toiletwater van pleziervaartuigen. Wetterskip Fryslân ziet hierop toe.

Inzamelstations voor vuilwater

Jachthavens met meer dan vijftig ligplaatsen voor kajuitboten hebben een inzamelstation voor vuilwater. U kunt op uw boot een opvangvoorziening voor toiletwater installeren, zoals een vuilwatertank of chemisch toilet. Uiteraard kunt u ook gebruik maken van de toiletvoorzieningen op de wal.

Innovatieve vuilwatersystemen

Provincie Fryslân heeft ruim een ton aan subsidie bijgedragen voor de verdere ontwikkeling van een persoonlijk vuilwatersysteem dat op iedere ligplaats in een haven geplaatst kan worden. Het is geschikt voor alle pleziervaartuigen met een vuilwatertank. Op verschillende plaatsen in Fryslân worden nu duurzame en innovatieve vuilwatersystemen ingebouwd.

www.vuilwater.info

Handige internetadressen

www.beleeffriesland.nl/watersport	www.ikpasopphetwad.nl
www.burgernet.nl	www.marrekrite.nl
www.elektrischvaren.info	www.politie.nl/friesland
www.friesemeren.nl	www.politie.nl/klpd
www.fryslan.nl	www.seff.nu
www.fryslan.nl/bedieningstijden	www.vissenfriesland.nl
www.fryslan.nl/scheepvaartberichten	www.vuilwater.info
www.fryslan.nl/schoonvaren	www.waddenzee.nl
www.fryslan.nl/vaarwegenverordening	www.wetten.overheid.nl
www.fryslan.nl/waternamen	www.wetterskipfryslan.nl
www.fryslan.nl/watersport	www.worldheritage/waddensea.org
www.fryslan.nl/zwemwater	

Belangrijke telefoonnummers

Algemeen alarmnummer	112
GGD Fryslân	088 - 229 9222
Meldkamer Driebergen KLPD Waterpolitie	0343 - 535 355
Milieualarmnummer	058 - 212 2422
Politie Fryslân	0900 - 8844
Provincie Fryslân (algemeen)	058 - 292 5925
Provincie Fryslân (brugbedieningstijden)	058 - 292 5888
Provincie Fryslân (publiekstelefoon)	058 - 292 5524
Sportvisserij Fryslân	0566 - 624455
VVV informatienummer	0900 - 202 40 60
Waterpolitie, unit Waddenzee	058 - 880 2500
Waterpolitie, unit IJsselmeer/Friese wateren	0515 - 429 099
Weertelefoon voor watersporters	0900 - 9337 (€ 0,70 pm)
Wetterskip Fryslân	058 - 292 2222
Zwemwatertelefoon	058 - 292 5650

Colofon

Redactie

Afdeling Communicatie
provincie Fryslân
Postbus 20120
8900 HM Leeuwarden
info@fryslan.nl

Fotografie

Het Hoge Noorden
Annelies Ruesink
Camerik Voortman b.v.
Kick Dull
Sportvisserij Fryslân
www.beleeffriesland.nl

Vormgeving

Annelies Ruesink, provincie Fryslân

Druk

Rekladruk, Giekerk

Oplage

22.000 exemplaren

Fryslân is waterprovincie nummer één: van waterkennis tot waterplezier. Je kunt hier fantastisch je vrije tijd doorbrengen. Maar Fryslân is ook de plek voor wie carrière en kwaliteit van leven belangrijk vindt. Voor mensen die het avontuur niet schuwen. Voor hen die plannen willen realiseren en daarvoor ruimte zoeken.

Wij zijn fan van Fryslân, want Fryslân is een provincie met mogelijkheden.

www.fanfryslan.nl

Fan Fryslân